H I P I S M

O ingenioasă inovaţie la Freudenau

Un nou sistem de joc care s'a bucurat de un enorm succes la Viena

Cetitorii ştiu că la un moment dat hipismul austriac ajunsese în pragul falimentului. Jockey Clubul austriac a avut sinceritatea de a-şi recunoaşte slăbiciunea. A declinat răspunderea, trecând organizarea alergărilor de cai unei societăţi tinere. Toată lumea a primit, evident, cu scepticism curagioasa iniţiativă de a salva instituţia din ghiarele peirei.

Surpriza a fost totuş egal de mare, pe cât a fost de întinsă neîncrederea. Tinerii conducători au renunţat la formulele perimate. Intreprinzători, inventivi, au căutat să adapteze hipismul la nouile condiţiuni de viaţă. Au ieftenit intrările — la peluză au îngăduit accesul gratuit — au căutat să capteze publicul printr'o largă publicitate, susţinută. Afişe, placarde, inserţuni în ziare au concurat la resuscitarea unui sport intrat în agonie. Au imaginat seducătoare mijloace de atracţie: premii de subscriitori, obiecte de valoare trase la sorţi în ziua Modei. Şi s'a întâmplat ceiace n'au prevăzut nici cei mai optimişti. Un adevărat miracol. Massele au revenit docile, sub vraja energiei creatoare, redând hipismului austriac strălucirea din zilele lui de glorie.

UN NOU MIJLOC DE CAPTARE

Râvna nouei societăţi vieneze nu s'a culcat pe laurii câştigaţi. Inventivii săi conducători au scornit mereu alte mijloace pentru subjugarea publicului.

Recent, au lansat o inovaţie, care a revoluţionat cercurile hipice, asigurând un enorm succes.

E vorba de un nou joc, care permite fericitului câştigător recoltarea unei însemnate sume, cu un risc minimum.

DIN CE CONSTA JOCUL

Societatea oferă un premiu de 2000 de schilingi — aproximativ 40.000 de lei — aceluia care va indica toţi câştigătorii dintr'o zi de curse.

In acest scop s'au întocmit formulare speciale, pe cari jucătorul le poate procura dela sediul societăţii sau pe hipodrom.

Fiecare îşi notează favoriţii săi. Un formular costă 2 schilingi, dintre cari unul e perceput de societate, iar celălalt măreşte fondul celor 2000 de schilingi, oferiţi de societate.

Formularele se înaintează societăţii la sediu sau pe hipodrom — la un ghişeu special — până cu câteva minute înainte de disputarea primei probe.

In cazul când nimeni nu ghiceşte câştigătorii zilei respective, se continuă în ziua sau zilele următoare. Termen ultim reuniunea Derbyului. Dacă nici atunci nu se găseşte un inspirat, premiul se atribue aceluia care a indicat mai mulţi câştigători. In caz de egalitate, se preferă acela pe a cărui listă figurează şi învingătorul Derbyului.

E uşor de înţeles că celor 2000 de schilingi iniţiali li se adaogă alte câteva mii, provenite din contribuţia jucătorilor. In cazul când nu se iveşte un câştigător din prima zi, miza creşte până la câteva zeci de mii de schilingi. Cu alte cuvinte o mică avere.

Cine nu riscă 40 de lei — atât înseamnă 2 schillingi — în faţa unei perspective atât de seducătoare?

Vă puteţi imagina publicitatea, care se face indirect. Deasemeni nu e greu de imaginat că datorită acestei inovaţiuni se recrutează noui contigente de turfişti.

DAR LA NOI?

Fără să vrem ne vine în minte situaţia dela noi.

Cum s'a reacţionat împotriva crizei? Cum s'a încercat lupta cu celelalte sporturi, cari tind să monopolizeze tineretul?

Nu s'a făcut nimic.

Ne-am menţinut la formulele arhaice, foarte potrivite vremurilor de belşug.

Acum câtva timp, Jockey Clubul a afişat intenţiunea de a lua taurul de coarne. S'au anunţat chiar proecte lăudabile. Din nefericire, se pare că au fost uşor uitate în cartoanele dosarelor.

Peste câteva zile Jochey Clubul a va îndrăzneţe, cu tentaţia inovaţiunei. zat din ce s'a făgăduit? Cuvinte frumoase, incapabile de a trece în făgaşul realizărilor. Işi închipue cineva că pe hipodrom apar generaţii spontanee de spectatori? Amarnică amăgire.

Massele trebuesc urnite din loc cu fapte. Cu fapte categorice, cu iniţiative îndrăzneţe, cu tentaţia inovaţiunei. Nu cu imobilitatea braţelor încrucişate.

Să luăm pildă dela vecinii noştri. Nimic nu e prea greu, când există tragere de inimă şi voinţă. Chiar salvarea alergărilor de cai din povârnişul iremediabilului.

Dece se acţionează atât de greu la noi?

Puneţi odată umărul, domnilor!

Pg.

Antrenamentul de azi

La Băneasa s'au dat azi dimineaţa câteva galopuri foarte interesante. Aceste încercări au avut loc pe pista de curse.

Kinokönig (Hanson) şi *Lăstun* (Krimmer) au galopat pe 1600 de metri. Cel de al doilea s'a părut superior.

Pauline (Taylor), *Ninon* (Hanson), *Marche en avant* (băiat de grajd) au fost trimişi pe 1600 de metri. Prima şi-a dominat colegii de grajd. Ninon a sfârşit foarte puternic. Pe distanţe mai lungi sora Nanettei va fi o concurentă redutabilă.

Rosmarin (Napoleon), *Scârbă mică* (Toth), *Soldobăgianca* (băiat de grajd) au lucrat tot pe 1600 de metri. Au terminat în ordine. Soldobăgianca a fost însă puternic reţinută. Impresia generală a fost că este superioară tovarăşilor de grajd.

Cazimir (băiat de grajd), *Bairam* (Taylor), *Fănişoara* (Hanson) au fost încercaţi pe 800 de metri. Ne-a plăcut mai mult cel de-al doilea.

Bufniţa (Direr), *Pască* (băiat de grajd). Prima s'a jucat cu tovarăşa ei de antrenament, pe distanţa de 1600 de metri.

Pe pista de antrenament au lucrat:

Hop şi eu (Hanson) a dominat pe *Ţin'te bine* (Direr), pe 1000 de metri.

Grand Duc (Spiller) a galopat cu *Bădie* (băiat de grajd). pe 1000 de metri. Ambii sunt în bună formă.

Hoinar (Spiller), *Fiţuica* (băiat de grajd), tot pe 1000 de metri. Hoinar s'a arătat mult superior.

Stanca (Cristea R.) a galopat pe supra lui *Stânjenel* (Direr), pe aceiaş distanţă.

Informaţiuni

Incepând dela 1 Mai «Gazeta Sporturilor» îşi va relua apariţia de 3 ori pe săptămână: Luni, Miercuri şi Vineri.

— D-L C. DIAMANTESCU, însoţit de antrenorul Romanes, pleacă azi la Budapesta cu intenţia de angaja un bun jocheu şi de a cumpăra 2 cai de valoare.

— ŞTEFAN CONSTANTINESCU, jocheul român bine cunoscut, continuă a repurta succese la Beyrouth. In ziua de 3 Aprilie, Etienne — pseudonimul lui Constantinescu — a câştigat două curse cu Padischah — extrem outsider — şi cu Sarhane. Ambele victorii au fost culese, după o crâncenă luptă.

M. STECKER, REPTSIK şi PHILLIPS sunt deasemeni apreciaţi la Beyrouth.

— RAZBOENI II a schimbat antrenamentul. A trecut la G. Phillips.

— CAII D-LUI GENERAL RAZVAN nu vor mai fi antrenaţi de G. Phillips cum am anunţat în numărul trecut. In ultimul moment a intervenit o neînţelegere care a stricat convenţiunea.

— OFICIUL DE BOOKMAKERI din Pasagiul Român, pentru a servi mai bine clientela sa, a deschis o sucursală la Colectura principală Banca Română sucursala din Calea Văcăreşti, 12 vis-a-vis de primăria Sectorului de Negru, unde se vor efectua orice pariuri si martingale ca la Biroul central.

— D. ILIE V. IONESCU a cumpărat dela d. maior T. Tomescu, iapa Little Queen.

— CARŢILE PENTRU PRESA se eliberează Miercuri şi Joi, săptămâna viitoare, la secretariatul Jockey Clubului.

— JOCHEUL Géza Nagy, angajat de d. Catargi, a sosit în Bucureşti şi va călări pe Răsărit, Sâmbătă la Floreasca.

•

— DIN CAUZA prea marelui număr la concurenţi, este probabil ca premiul Neptun, care figurează pe programul reuniunei de Duminecă, să se împartă în două reprize.

— ADRIENNE a născut doi mânji; ambii au murit.

— NAPLOPO a reluat lucrul.

— SE ATRAGE ATENŢIUNEA driverilor că nu au voie a vorbi cu publicul când sunt pe sulky.

Antrenorii sunt obligaţi a împiedica băeţii din grajdurile lor să umble prin incinta tribunelor sau pe lângă pariul mutual.

Băeţii de grajd, după plecarea cailor în cursă se vor întoarce pentru a aştepta caii, după linia sosirei şi nu pe pista unde se aleargă. Contravenienţii la dispoziţiunile de mai sus vor fi aspru pedepsiţi.

— VULPOI, armăsar de 3 ani roib din Lişca şi Vulpea, proprietatea d-lui A. Niculescu, a sosit în antrenament la Tassopol.

— DAISY a fost vândută de d. Rabinovici d-nei Chirculescu.

*

ALERGARILE DE SAMBATA

Pronosticuri

PREMIUL SLOBOZIA

Habitué apare după o îndelungată absenţă. La vârsta lui şi cu starea picioarelor lui, e îndoelnic dacă mai poate fi utilizat pe turf.

Danilo a concurat de 3 ori, în anul de faţă, fără să conteze. Dealtfel e net barat de Giovana, pe baza rezultatului premiului Muncelu.

Furnica e şi ea net barată. In aceleaşi condiţiuni de greutate şi distanţă a terminat, în premiul Amzacea, la 3 lungimi de Toalmas.

Toalmas a repurtat o victorie merituoasă, vădind o perfectă condiţie. Ne îndoim totuş dacă va reedita performanţa, sub greutatea de 60 de kilograme.

Rămân: Rareş, Giovana şi Fantoma.

Primul a cauzat două decepţii. S'a lăsat întrecut, în două rânduri, de Călin, a cărei valoare a fost verificată Luni. Nicăeri în premiul Cluj. Evident, fiul lui Setauket e oricând capabil de reabilitare. Dacă a câştigat cât de puţin în condiţie, nu-i va fi greu să-şi surclaseze adversarii. Forma publică e însă împotriva armăsarului d-lui Schwartz.

Giovana reprezintă calul în plenitudinea mijloacelor. A făcut dead heat cu Vai de Mine II, primind 3 kilograme plus vârsta.

Fantoma, dacă ar fi puţin bine, ar trebui să fie o candidată redutabilă. Pentru reintrare, a fost inexistentă în premiul Signor. Credem că tot ea este cea mai calificată să triumfe.

Indicăm: FANTOMA, *Giovana*, Rareş.

PREMIUL IALOMIŢA

Stanca, Răstoaca II, Ninsoarea şi Miliard sunt anunţaţi ca nepartanţi. Primele două poartă dealtfel greutăţi imposibile, iar Ninsoarea şi Milliard sunt în afara unei condiţii acceptabile.

Nora Popii şi Harnica au concurat prea modest spre a le vedea o şansă regulată.

Nadia şi Furnica aparţin aceleiaş categorii.

Halte şi Gipsy Girl, teoretic, au şansă egală, pe baza unei recente întâlniri. Distanţa e prea scurtă însă pentru prima.

Războeni II n'a existat în cursa de reintrare, iar Meteor nu ne-a plăcut în exerciţiile de dimineaţă.

Stejar nu s'a văzut nici el, în premiul Flămânda. Adăogăm însă că o relevaţie, din partea lui, nu ne-ar surprinde, căci între timp şi-a îmbunătăţit condiţia.

Caii cursei ni se par Liman şi Renegat. Ambii au realizat isprăvi excelente. Pensionarul d-lui general Moruzi a figurat multă vreme în handicapul Opţional, într'un alt lot decât cel prezent. După valoarea lui reală, fiul lui Shenley Boy se impune. L-am indica fără ezitare, dacă n'ar fi un animal nenorocos.

Renegat ne-a plăcut şi el mult. A spus o dârză rezistenţă iepei Rozsam — la 11½ kilograme — şi a bătut de 1 lungime pe Dama II — la 10½ kilograme. Cu 58 de kilograme, evident că Rozsam n'ar lipsi dela sosire.

Indicăm: LIMAN, *Renegat*, Gipsy Girl.

PREMIUL URZICENI

Vom exclude, dela început, pe Eretic şi Războeni II, surclasaţi.

Scârbă mică e lucrat cu menajamente de Pinka. Mare, greoi, fiul lui Prince d'Orange II are nevoe de multe galopuri spre a-şi desăvârşi pregătirea. Nu credem să-şi facă reintrarea printr'o biruinţă.

Celălalt reprezentant al grajdului Schwartz, Le Premier, şi-a măsurat forţele cu Nărăvaş în premiul Opţional. Primind 6½ kilograme, fiul lui Zori de zi a triumfat în cel mai comun canter. Stilul victoriei ne îndritueşte să afirmăm că şi la egal rezultatul va rămâne acelaş.

Intre Copain şi Nărăvaş alegerea e mult mai dificilă. Probabil că se va evita această luptă.

Totuş, dacă vor fi trimişi împreună la start, impresia noastră este că finalmente cumpăna biruinţei se va pleca în favoarea lui Copain. Ar fi o confirmare a unui ansamblu de performanţe şi chiar al unor exerciţii de antrenament recente.

Indicăm: COPAIN, *Nărăvaş*, Sârbă mică.

PREMIUL CALARAŞI

Pentru Fus distanţa este prea lungă. Fiul lui Polyeucte probabil că va rămâne la grajd.

Răsărit a concurat sub-mediocru Duminecă. N'a fost în stare să urmeze trainul în Handicapul de Primăvară.

Pentru Tyi, Ariniş şi Lăstun II rezultatele ne furnizează un concludent criteriu de apreciere. In premiul Mormon — pe aceiaş distanţă — Tyi a bătut de 2 lungimi de Lăstun II. Tyi dedea 2 şi 3½ kilograme. Acum diferenţele au sporit la 7½ şi 9 kilograme. Prin urmare Ariniş avantajat cu 5½ kilograme pentru două lungimi. Lăstun primeşte tot 5½ gkilograme pentru 6 lungimi.

Rezultă de aci că Ariniş barează net pe Lăstun II. Tot la 1½ kilograme l-a lăsat în urmă cu 4 lungimi. In ce priveşte pe Tyi revanşa apare ca foarte probabilă. In nici un caz 2 lungimi nu pot fi taxate 5½ kilograme. Cel puţin teoretic lucrarea a fost greşită. Egalizatorii şanselor nu-şi desmint slăbiciunea lor faţă de Ariniş. Evident acest cal conştiincios, reprezentând un grajd care merită încurajare, are dreptul să triumfe şi în handicapuri. Nu însă în felul acesta.

După ce sunt puţini concurenţi, se simplică suplimentar alergarea prin avantajarea unui candidat.

Indicăm: ARINIŞ, *Tyi.*

PREMIUL TIGHINA

Lilly e ultima expresie a calului mediocru. Orice greutate ar purta, refuzăm a-i vedea şansă.

Sânzeana nu a existat faţă de Şpriţ, la 3½ kilograme. Nici la 6½ posibilitatea revanşei nu pare verosimilă.

Diavolo, dând ½ kilogram lui Şpriţ, a cedat de 3 lungimi. E drept că după aceia Diavolo s'a apărat neaşteptat de frumos, faţă de Fraga II. Neîndoios că armăsarul s'a îmbunătăţit. Preferăm totuş linia directă, categorică în favoarea elevului antrenorului Pinka.

Drumeţ n'a făcut nimic de seamă. Până se va confirmaa, nu poate trece înaintea unor elemente cari au fugit mulţumitor.

Haimana a evidenţiat o perfectă condiţie, în handicapul Opţional. A condus, împreună cu Liman, până la jumătatea liniei drepte. Jocheul său deşi n'a insistat, iapa a sfârşit a cincea, marcând o valoare suficientă, spre a ridica pe fiica lui Prince d'Orange II la rangul de concurentă redutabilă.

Noi credem că lupta finală se va petrece între ea şi Şpriţ. La diferenţa din prograam, înclinăm de partea armăsarului.

Indicăm: ŞPRIŢ, *Haimana*.

PREMIUL MOGOŞOAIA

Intre Tombola, Kalimegdan, Bacşiş şi Dunărea se va disputa probabil cursa. Prima ne-a servit o revelaţie Duminecă în premiul Coandă. S'a plasat a doua. Bacşiş este deci barat de iapa d-lui Bugulescu, judecând după rezultatul acestui premiu. A fost învins destul de net.

Pentru Dunărea distanţa pare lungă. Regulat, pe asemenea parcursuri, s'a găsit în dificultate.

Ar mai rămâne Kalimegdan. Şi acesta a fost învins de fiica lui Vandetta, în premiul general Coandă. De foarte puţin însă şi după ce a avut o cursă nefericită. Dacă ţinem seamă de aceste circumstanţe, este normal să conchidem în favoarea pensionarului lui Raymer.

Indicăm: KALIMEGDAN, *Tombola*, Dunărea.

PREMIUL MICAUŢI

Loc, dacă s'ar întrebuinţa, ar putea să câştige. Este atât de decepţionant, încât este riscat să se pună confienţă pe şansa lui.

Dintre ceilalţi ne place mai mult Ciclon. Armăsarul d-lor Marcu este un element susceptibil de mari progrese. La 40 de metri se impune înaintarea Drăguţei, principala lui rivală.

Mai remarcăm pe Itt vagyok, a cărui victorie de Marţi a fost impresionantă.

Indicăm: CICLON, *Drăguţa*, Itt vagyok.

PREMIUL MINHO

Cu mai multă şansă se prezintă Dor de Zi şi Jeannine Worthy. Dacă primul se va întrebuinţa, nu va fi prins de iapa contesei Benckendorff.

Pentru locul al treilea reţinem pe Rugina, învingătoare Marţi.

Indicăm: DOR DE ZI, *Jeannine Worthy*, Rugina.

PREMIUL MANGALIA

Intre Tun, Orgia şi Colina trebue căutat câştigătorul.

Iapa tânără nu credem să fie încă în măsură să învingă la această epocă pe vârstnici cu toate că primeşte destul.

Orgia a început să mişte. Dacă nu va greşi, desigur că nu va fi prinsă de Tun, primind 90 de metri.

Indicăm: ORGIA, *Tun*, Colina.

PROGRAMUL

ZIUA VII-a, Sâmbătă 22 Aprilie 1933

Alergările încep la ora 14 precis

I. Pr. **Slobozia** 1300 de metri (Alergare de vânzare)
Pr. I. 12000, II. 1000, III. 500 lei

Habitue	54	Toth B.	—
Toalmas	60	Horvath V.	—
Fantoma	57½	Nagy G.	—
Giovana	56½	Csillag G.	—
Furnica	49½	Hanson	—
Rareş	55	Csillag M.	—
Danilo	51	Balint	—

II. Pr. **Ialomiţa** 1300 de metri (Welter-Handicap)
Pr. I. 15000, II. 1500, III. 1000 lei

Stanca	70	0	—
Răstoaca II	68	0	—
Nora Popii	62	Dumitrescu	—
tejar	57½	Toth B.	—
Ninsoarea	57	0	—
Războeni II	56	0	—
Meteor	54½	Nagy G.	—
Liman	53	Cristea R.	—
Harnica	53	Csillag M.	—
Milliard	52½	0	—
Nadia	51	Direr	—
Gipsy Girl	51	Csillag G.	—
Halte	50½	?	—
Renegat	46	Enescu G.	—
Furnica	45	Enescu A.	—

III. Pr. **Urziceni** 1600 de metri
Pr. I. 20.000, II. 2.000, III. 1000 lei

Copain	60	0	—
Eretic	58	x	—
Le Premier	60	Toth B.	—
Scârbă mică	60	0	—
Războeni II	58½	0	—
Nărăvaş	60	Csillag G.	—

IV. Pr. **Călăraşi** 2100 metri (Handicap)
Pr. I. 20.000, II. 2000, III 1000 lei

Fus	64	0	—
Tyi	59	Toth B.	—
Răsărit	55½	Nagy G.	—
Ariniş	51½	Enescu G,	—
Lăstun II	50	Csillag G.	—

V. Pr. **Tighina** 1600 metri (Handicap)
P. I. 15000, II. 1500, III. 1000 lei

Haimana	64	Enescu G.	—
Diavolo	62	Toth B.	—
Şpriţ	61½	Csillag M.	—
Drumeţ	59½	Csillag G.	—
Sânzeana	55	Cristea R,	—
Lilly	49½	Logofătu	—

VI. Pr. **Mogoşoaia** 2100 de metri (Grupa H.)
Pr. I. 8000, II. 2500 III, 1000 IV. 500 lei

Domniţa	2100	M A-sky	7^5
Bacşiş	2100	Gaidaev	6^2
Kalimegdan	2100	Raymer	4^8
Fiinţa Mea	2100	Pavlic	6^8
Cezar	2100	Slobozenco	7
Rezi	2100	Crotenco	5^8
Tombola	2100	S. Corol	5^6
Dunărea	2100	I. Marcenco	4^8
Jakab	2100	Tassopol	8

VII. Pr. **Micăuţi** 1500 metri (Handicap)
Pr. I. 7.000, II. 1300, III. 700 lei

Liuliuşa II	1500	Dobrescu	30
Loc	1510	Tassopol	29^8
Mugur	1510	B. Marcu	31
Tufiş	1520	Stehman	30^8
Ciclon	1530	Crotenco	31
Taci	1530	Borysiac	30
Colina	1540	0	30^2
Taifun	1540	Raymer	32
Drăguţa	1570	A. Bota	30^7
Makvirag	1590	I. C-dache	30^1
Arici	1590	0	31^7
Itt vagyok	1600	?	30^4
Irinel	1610	Gaidaev	(29^7)
Gluma	1620	D. Botea	31^8
Uranie	1620	I. Matak	32
Iby	1620	V. Novaci	31^6

VIII. Pr. **Minho** 1600 de metri (Cursă după record)
Pr. I. 7000, II. 2000, III. 700, IV. 300 lei

Leopard	1570	0	—
Luţa	1570	Gaidaev	—
Cleo Caid	1570	0	46^4
Vestea	1600	Crotenco	45
Mimoza	1610	G. Mihăescu	44
Proza	1610	V. Novaci	45
Ganymede	1630	0	45^5
Coconaş	1630	I. C-dache	45^9
Dor de zi	1630	Borysiac	43^3
Dumbrava	1640	Stehman	45
Jianul	1640	I. Matak	45
Duduia	1640	0	46
Jeannine W.	1650	?	44
Dorna	1670	Slobozenco	47
Rugina	1690	S. Corol	45^6
Tufiş	1700	0	50
Balta	1710	0	49
Pungaşu	1720	I. C-dache	(48^7)

IX. Pr. **Mangalia** 1600 metri (Cursă de condiţie)
Pr. I. 7000, II 2000, III. 700, IV. 300 lei

Cleo Caid	1540	?	43^6
Colina	1580	?	34^3
Orgia	1610	Borysiac	32^9
Sophie	1630	?	36^7
Gogo	1660	Marinescu	(35)
Arici	1670	Stehman	38^9
Itt vagyok	1690	A. Bota	38^6
Hanibal	1690	Raymer	36^1
Maricica	1700	G. Mihăescu	34^7
Tun	1700	S. Corol	32^1
Ramazuri	1700	0	38^7

Arta antrenamentului

de căp. Al. Guliano

In articolele ce vor urma, voi căuta să cristalizez câteva observaţiuni, pe cari le-am putut face, în legătură cu arta antrenărei cailor de curse.

Am socotit necesară această scurtă expunere, pentru a arăta şi celor cari stau departe de culise câte cunoştinţe şi câtă trudă cere antrenarea unui cal de curse. Cred că în felul acesta se face un mic serviciu hipismului, prin iniţierea tuturora ce iubesc acest sport.

PRIMELE LICARARI

Thesalienii au fost primii, cari au domesticit caii, iar Elada era renumită pentru caii săi. Un anume Elieu, povesteşte despre cursele ce au avut loc în acea ţară, cu mult înaintea creărei Jocurilor Olympice, adică cu vreo 3500 ani înainte de Cristos.

Inscrierile se făceau cu mult înaintea cursei, iar proprietarii erau obligaţi să-şi trimită caii pe terenul alergărilor, cu 30 zile înaintea probei, astfel ca să poată fi antrenaţi.

Prima urmă însă ce avem despre curse regulate de cai, datează din timpurile jocurilor Olympice, cea mai mare sărbătoare naţională a Greciei.

Origina acestor jocuri este foarte obscură. După unii, printre cari Plutarque, ar fi fost create de Hércules şi celebrate prima oară pela 2755 a. C. Date mai sigure avem însă din timpul lui Iphitus, rege al Eladei, ce restaură aceste jocuri, cu concursul lui Lycurg, legislatorul Spartei, pela 850 a. C.

Dela această epocă, au fost celebrate fără întrerupere, până la anul 394, după Cristos, când împăratul Teodose, le-a interzis.

Cursele de cai înşeuaţi, sunt cele mai vechi. Au urmat cursele de care cu 2 cai (a 25-a Olympiadă şi apoi cu 4 cai) (a 33-a Olympiadă), iar cursele pentru cai de 2 şi 3 ani înşeuaţi, rezervate numai tineretului, au fost instituite la 128-a Olympiadă. Caii grecilor nu erau potcoviţi.

Hipodromurile, toate de acelaşi model, aveau 4 staduri lungime (adică 500 paşi).

Pista era de formă eliptică, iar distanţa era de 5 până la 12 ori turul pistei.

Premiul consta într'o coroană de măslin la care se adăuga o ramură de palmier. Invingătorii erau purtaţi în triumf în ţara lor, unde li se ridicau statui, iar succesul constitue un titlu de glorie, nu numai pentru el şi familie, dar şi pentru oraşul natal, care adesea le acorda privilegii civice importante. Deci, onoarea singură era în joc, iar celebritatea era recompensa victoriei. Şi astfel, vedem concurând la aceste curse prinţi şi personagii ilustre ca: Phidolas din Corint, a cărui iapă «Aura» a fost celebră; Pisistrat, tiranul Atenei; Miltiade, învingătorul bătăliei dela Maraton; Hieron, tiranul Syracuzei, cu calul său «Priseinus; Filip al Macedoniei, care câştigă cu calul său «Cefalus» în chiar ziua în care s'a născut Alexandru cel Mare.

Aceste curse, nu aveau însă nici un scop practic, adică să tindă la ameliorarea rasei cailor, prin crescătorii. Alergătorii proveneau, atât din varietăţile indigene, provenite din primii cai importaţi din Asia, cât şi din cei importaţi din Caucaz, Persia, Egipt şi Arabia şi mai ales din Arabia, care de mult era renumită pentru calitatea cailor săi.

Regele Solomon (1000 a. c.) a fost un mare crescător, iar rasa Kocklani, din care se trage Darley Arabian (unul din strămoşii actualei generaţii de pur sângi), era cea mai celebră din întreaga Arabie pentru frumuseţea liniilor şi puritatea sângelui său şi descinde din crescătoriile, ce acest rege crease la Ierusalim şi unde întreţinea vre-o 6000 cai pentru cele 1400 care de război, iar 20.000 pentru cavalerie.

CE INSEAMNA RASA

Pentrucă pomenirăm cuvântul rasă, îmi voi permite a face o mică paranteză.

Naturaliştii ne învaţă că acest animal (calul) este un vertebrat din clasa mamiferelor, din familia pachidermelor şi genul solipedelor.

Experienţa a demonstrat că, independent de calităţile inerete individului, anume caractere generale sunt comune animalelor dintr'un acelaş ţinut, — ceeace în limbajul uzual, de altfel, cu totul impropriu s'au numit rase ori specii, deşi nu sunt decât, varietăţi.

In zoologie, cuvântul rasă, desemnează familii distincte, cari se conservă pure. Speciile sunt subdivizii de acelaşi gen, iar varietăţi, diferenţa existentă între indivizi din aceiaş specie.

Astfel, calul şi rinocerul sunt două rase sau familii din ordinul pachidermelor. Calul şi măgarul sunt 2 specii din genul solipedelor, iar calul englez şi calul perşeron sau rus, sunt 2 varietăţi ale speciei cal.

Căci, implică înainte de toate, ideea unui sânge pur, fără amestecuri şi această denominaţii nu se poate aplica la specia cal, decât numai calului arab şi întrucâtva descendentului său, pur sângele. Aceştia sunt cai de rasă, ceilalţi toţi, ori care ar fi ei, nu sunt decât metişi.

Acestea spuse, revenim la istoricul curselor.

ALERGARILE LA ROMANI

Multă vreme romanii, n'au văzut în cal decât un animal de povară şi de aceea la început aveau doar 300 de călăreţi numai nobili de cea mai ridicată clasă, cari singurii aveau dreptul să combată călări. Ei nu credeau în eficacitatea cavaleriei în lupte şi au trebuit să sufere înfrângeri cumplite, din partea lui Pyrrus la Héraclée şi Asculum, apoi dela Xantipa cu trupele cartagineze, în Africa. Aceste lecţii sângeroase, le-au deschis ochii şi când Cezar, în urma campaniilor sale, s'a convins de superioritatea cavalerilor gali şi numizi, s'au mărit trupele călări, făcându-se numeroase importaţiuni din aceste ţări, precum şi din Caucaz.

Romanii bogaţi posedau crescătorii cu iepe şi armăsari de rasă. Din emulaţia dintre crescători iau naştere cursele, cari făceau parte din jocurile de circ, jocuri, cari după legendă, au fost instituite de Romulus, în dorinţa de a atrage la Roma, sabinele, cu scopul de a procura soţii companionilor săi.

Circul cel mai vechi, a fost construit sub Tarchin (615 a. C.) mărit apoi de Cezar şi Traian. Era de dimensiuni colosale, măsurând 670 m. lungime pe 170 şi putea adăposti 335.000 de spectatori.

Premiile spre deosebire, de cele atribuite la jocurile Olympice în afară de o simplă coroană, mai cuprindeau şi sume considerabile. Astfel Caligula a dăruit, faimosului său jockeu (Munt Eceticus) şi care era cea mai

(Continuarea în pag. VIII-a)